

Sygn. akt VIII GC 258/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska - Grzelczak

Protokolant: sekr. sądowy Marta Serwatka

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2018 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa A. R.

przeciwko Towarzystwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w D.

o stwierdzenie nieważności uchwały ewentualnie o uchylenie uchwały

I. oddała powództwo główne;

II. uchyla uchwałę numer (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D. z dnia 26 kwietnia 2016 roku;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 220 zł (dwa tysiące dwieście dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 258/16

UZASADNIENIE

Powód A. R. w pozwie z dnia 23 maja 2016 r. skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2015 r. Nadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu wraz z ewentualnymi kosztami zastępstwa procesowego.

Żądanie uchylenia uchwały uzasadniał tym, że zaskarżona uchwała jest sprzeczna z uchwałą nr (...) z dnia 9 czerwca 2015 r. zatwierdzającą plan finansowo – gospodarczy na 2015 r.; odwołuje się do uchwały (...), która wprowadza jedynie zmiany do regulaminu zarządu, i to w sposób bezprawny; w sposób bezpośredni narusza art. 246 § 3 k.s.h.; godzi w interes spółki generując dodatkowe koszty i ma na celu pokrzywdzenie wspólników mniejszościowych kosztem dwóch wspólników – członków zarządu, według powoda, okradających spółkę. Powód wskazał, że podjęcie zaskarżonej uchwały (...) poprzedziło podjęcie uchwały nr (...) zatwierdzającej sprawozdanie finansowe spółki za rok 2015, w którym ujęto podatek od nagród z zysku, który nie został jeszcze podzielony. Tym samym w rachunku zysku i strat oraz bilansie ujęto skutki bezprawnych działań jakie miałyby przynieść nie podjęta jeszcze uchwała o podziale zysku. Wobec tego uchwała nr (...) jest nieważna bo zatwierdza sfalszowane sprawozdanie finansowe. Powód zarzucił, że podział zysku zatwierdzony uchwałą nr (...) jest niemożliwy do przeprowadzenia gdyż w 2015 nie wypracowano zysku na działalności rolniczej, z którego mają być finansowane nagrody dla zarządu. Poza tym, z uwagi na bezprawne naliczenie sobie nagród przez zarząd konieczne było naliczenie podatku, który obniżył dochód do podziału. Powód wskazał, że bezprawne działania zarządu wynikają z faktu, że przeznaczenie zysku z nierolniczej działalności na cele nierolnicze uniemożliwiła uchwała nr (...). Powód zarzucił, że skoro w 2015 r. nie wypracowano

zysku z działalności rolniczej a działania zarządu doprowadziły do powstania starty na tej działalności to nie ma podstaw by w tych okolicznościach przyznawać zarządowi nagrody. Dalej powód wywodził, że uchwała nr (...) została podjęta z naruszeniem regulaminu zarządu i uchwały nr (...) z 2 czerwca 2006 r. oraz z naruszeniem art. 209 k.s.h. Zdaniem powoda sama zmiana wprowadzona do § 10 ust. 5 regulaminu jest sprzeczna z ust. 1 tego paragrafu i uchwała z tego powodu jest nieważna. Nadto, zdaniem powoda członkowie zarządu działają niezgodnie z innymi zapisami regulaminu przyznając sobie corocznie nagrody.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwana podniosła, że powód przytoczył okoliczności wykraczające poza zakres art. 252 § 1 k.s.h. bowiem istotą tego przepisu jest sprzeczność uchwały z ustawą tj. kodeksem spółek handlowych a nie przepisami wszystkich ustaw funkcjonujących w polskim porządku prawnym. Jedynie jeden z zarzutów mógłby zostać rozpatrzony w kontekście powyższej normy a chodzi tu o sprzeczność zaskarżonej uchwały z art. 246 § 1 k.s.h. Niemiej jednak zarzut ten, zdaniem pozwanej, jest chybiony gdyż przepis ten nie obejmuje swym zakresem zaskarżonej uchwały. Uchwała nr (...) nie zmienia bowiem w żaden sposób umowy spółki, jak również nie zwiększa świadczeń wspólników ani nie uszczupla praw udziałowych bądź praw przyznanych osobiście poszczególnym wspólnikom. W konsekwencji dla jej podjęcia nie było niezbędnym stosowanie szczególnego rygoru w zakresie zgody określonego kręgu wspólników i jej przyjęcie mogło odbyć się w zwykłym trybie. Ponadto uchwała ta ma charakter wykonawczy i nie ingeruje w zasady podziału zysku mające charakter regulacji źródłowych. Niezależnie od tego, z ostrożności procesowej, pozwana odniosła się do pozostałych zapatrywań powoda, które dla stwierdzenia nieważności uchwały pozostają w jej ocenie formalnie i merytorycznie bez znaczenia. Odnosząc się do sprzeczności uchwały nr (...) z uchwałą nr (...) z 9 czerwca 2015 r. zatwierdzającej plan finansowo-gospodarczy pozwana wskazała po pierwsze potencjalna sprzeczność nie może skutkować nieważnością zaskarżonej uchwały a nawet gdyby faktycznie tak miało być to w ocenie pozwanej nie byłaby niczym szczególnym. Pozwana wskazała bowiem, że plan ma jedynie charakter programowy a dopiero uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego oraz udzieleniu absolutorium są odzwierciedleniem tego czy zarząd zrealizował przyjęte założenia. Jednocześnie zauważono, że to dopiero zysk wypracowany a nie zaplanowany jest przedmiotem podziału.

Dalej pozwana wskazała, że hipotetyczne wady innych uchwał przywoływanych przez powoda nie mogą być przedmiotem ocen i rozważań w niniejszej sprawie bowiem proces o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) dotyczy oceny legalności tylko i wyłącznie tego konkretnego aktu zgromadzenia wspólników pozwanej. W ocenie pozwanej nieuprawnionym jest deprecjonowanie przez powoda wcześniejszych uchwał jeśli powód nie podważył ich skutecznie w trybie oraz sposób przewidziany przez k.s.h. Z tego względu na niezrozumiałe pozwana uznaje wywody odnoszące się do rzekomych wad uchwały nr (...) zatwierdzającej sprawozdanie finansowe za rok 2015. Pozwana zaprzeczyła aby uchwała nr (...) była dotknięta jakimikolwiek wadami a z drugiej wyraźnie podkreśliła, że kwestia ta pozostaje bez znaczenia dla oceny legalności uchwały nr (...) w trybie art. 252 § 1 k.s.h. Także w kolejnym zarzucie, zdaniem pozwanej, powód w sposób nieuprawniony próbuje podważyć uchwałę nr (...) kwestionując de facto uchwałę nr (...), która jest wiążąca i nie została nigdy skutecznie podważona. Bez znaczenia jest zatem argumentacja prezentowana celem wykazania wadliwości uchwały nr (...) zwłaszcza, że pozostaje ona poza kognicją sądu orzekającego w niniejszej sprawie. Zarzuty zgłoszone przez powoda odnośnie tego, że uchwała godzi w interes spółki i ma na celu pokrzywdzenie wspólników są irrelevantne dla stwierdzenia nieważności na podstawie art. 252 § 1 k.s.h.

W piśmie z dnia 24 października 2016 r., w którym powód ostatecznie sprecyzował swoje stanowisko wskazał, że podane w pozwie przesłanki stanowią również podstawę uchylenia uchwały jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie wspólnika a nadto godzącej w interes spółki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. R. jest wspólnikiem Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R..

Bezsporne.

W dniu 26 kwietnia 2016 r. odbyło się zwyczajne zgromadzenie wspólników Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., w którym udział wzięli wspólnicy reprezentujący (...) głosy tj. 90 % udziałów spółki. Zgromadzenie otworzył prezes zarządu spółki R. P.. Przewodniczącym zgromadzenia wspólników wybrany został J. D.. Przewodniczący stwierdził, że zgromadzenie zostało zwołane z zachowaniem trybu i terminu, o których mowa w art. 238 § 1 k.s.h., na zgromadzeniu reprezentowane jest 90% udziałów w spółce, nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu co do odbycia zgromadzenia, i że zgromadzenie jest władne do podejmowania uchwał w zakresie objętym porządkiem obrad. Dokonano wyboru członków komisji skrutacyjnej w osobach H. K. (1) oraz T. R. i M. P.. Na zgromadzeniu obecna była również K. W. prowadząca obsługę księgową spółki oraz będąca pracownikiem spółki. Uchwałą nr 4/2016 przyjęto porządek obrad. Przewodniczący zgromadzenia otworzył dyskusję objętą punktem 6 porządku obrad nad sprawozdaniem finansowym za rok 2015, podczas której A. R. zadawał pytania oraz wyrażał swoje krytyczne stanowisko odnośnie przeznaczenia 20% zysku netto na nagrody dla zarządu, zarzucając m.in. brak podstaw do takiej czynności. Następnie podjęto uchwałę nr (...) na mocy, której zatwierdzono sprawozdanie finansowe za rok 2015, obejmujące bilans roczny, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową sporządzoną na podstawie ksiąg rachunkowych prowadzonych techniką komputerową wykazujące:

- sumę bilansową po stronie aktywów i pasywów w kwocie 13.969.864,52 zł, - zysk brutto w kwocie 613.568,95 zł, - podatek dochodowy w kwocie 22.462,00 zł, - zysk bilansowy netto do podziału w kwocie 591.106,95 zł.

Przeciwko powyższej uchwale głosował A. R. i zgłosił sprzeciw.

Zgodnie z punktem 10 porządku obrad przewodniczący zarządził głosowanie jawne nad uchwałą nr (...). A. R. wniósł o głosowanie przeciwko uchwale z tego względu, że w 2015 r. podjęto uchwałę określającą w jaki sposób ma być zagospodarowany zysk z działalności pozarolniczej, z której wynika iż może on być przeznaczony jedynie na cele rolnicze. Wskazał on, że w 2015 r. spółka z działalności rolniczej, czyli z tej z której mogła być sfinansowana nagroda osiągnęła stratę w wysokości ok. 375.000 zł. Dodatkowo wskazał, że wypłacenie tej nagrody zrodzi dodatkowe zobowiązanie podatkowe na kwotę ponad 20.000 zł. Na wniosek A. R. głosowanie zostało utajnione. Zarządzono głosowanie, w którym udział wzięło (...) głosów, oddano (...) głosów ważnych. Za uchwałą oddano (...) głosy, przeciw uchwale oddano 279 głosów, wstrzymało się 20 głosów. Przewodniczący stwierdził podjęcie uchwały nr (...) w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2015, zgodnie z którą zgromadzenie wspólników wykazany w sprawozdaniu finansowym za 2015 rok zysk w kwocie 591.106,95 zł dzieli następująco: kwotę 118.221,39 zł przeznaczyło na nagrody dla zarządu – zgodnie uchwałą nr (...); kwotę 472.885,56 zł przeznaczyło na kapitał zapasowy. Uchwała obowiązywała z dniem podjęcia. A. R. głosował przeciwko uchwale i zgłosił sprzeciw. Do protokołu dołączył kopię uchwały nr (...) zwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 19 marca 2008 r.

Dowód: protokół zwyczajnego zgromadzenia wspólników z 26 kwietnia 2016 roku (k. 6-17).

Sprawozdanie finansowe za rok 2015, w którym zawarto propozycje podziału zysku netto zostało zatwierdzone przez radę nadzorczą na posiedzeniu w dniu 31 marca 2016 r. W związku z tym, że część zysku z działalności nierolniczej za 2015 r. w kwocie 118.221,39 zł została przeznaczona na działalność inną niż działalność rolnicza naliczono podatek dochodowy w kwocie 22.462,00 zł.

Dowód: protokół zwyczajnego zgromadzenia wspólników z 26 kwietnia 2016 roku (k. 6-17), bilans (k. 18), rachunek zysków i strat (k. 19), roczne sprawozdanie finansowe za rok 2015 (k. 20 - 23), sprawozdanie rady nadzorczej (k. 24 - 25)

Zgodnie z § 10 ust. 1 regulaminu zarządu Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. gratyfikacje członków zarządu ustala rada nadzorcza. Zgodnie z ust. 2 tego paragrafu gratyfikacje wynoszą: dla prezesa zarządu do 6 – krotnej średniej płacy rocznej spółki z roku poprzedniego, dla członka zarządu do 3 – krotnej średniej płacy spółki z roku poprzedniego. Gratyfikacje te są wypłacane członkom zarządu raz na kwartał. W dniu 19 marca 2008 r. zwyczajne zgromadzenie wspólników Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. podjęło uchwałę nr (...) w sprawie zatwierdzenia zmiany w regulaminie zarządu spółki. Na podstawie tej uchwały do § 10

regulaminu zarządu dodano punkt 5 w brzmieniu „Dodatkowo dla członków zarządu przysługuje gratyfikacja z tytułu wyniku finansowego za dany rok obrotowy w wysokości 20% kwoty zysku netto – z zachowaniem dotychczasowej proporcji podziału pomiędzy członkami zarządu”. Powód tej uchwały nie zaskarżył choć głosował przeciwko niej. Oprócz powyższych gratyfikacji członkowie zarządu, którzy świadczą pracę w spółce na podstawie umowy o pracę otrzymują wynagrodzenie ze stosunku pracy.

Dowód: uchwała nr (...) (k. 26), regulamin zarządu (k. 27 – 28), zeznania świadka K. W. (k. 283 -288, 523 – 533), przesłuchanie A. R. (k. 536 – 540).

Na zwyczajnym zgromadzeniu wspólników Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., które odbyło się 9 czerwca 2015 r. podjęto uchwałę nr 8/2015, zgodnie z którą zysk netto w kwocie 1.018.985,54 zł wykazany w sprawozdaniu finansowym za rok 2014 podzielono w ten sposób, że kwotę 203.797,11 zł przeznaczono na nagrody dla zarządu zaś kwotę 815.188,43 zł przeznaczono na kapitał zapasowy. Co do tej uchwały nie zgłoszono sprzeciwów. Podjęta została także uchwała nr (...) w sprawie zatwierdzenia planu finansowo-gospodarczego spółki na rok 2015. Zgodnie z § 1 ust. 1 uchwały zgromadzenie wspólników zatwierdziło plan finansowo-gospodarczy spółki na rok 2015 w brzmieniu podanym w załączniku nr 4 do protokołu zgromadzenia. W myśl § 1 ust. 2 uchwały dochody z działalności pozarolniczej uzyskiwane w wyniku realizacji planu przeznacza się w ciągu roku na finansowanie działalności rolniczej, w tym w szczególności usługi rolnicze, czynsze dzierżawne i podatek rolny. Stosownie do § 1 ust. 3 wykonanie uchwały pozostawiono zarządowi spółki. A. R. głosował przeciwko powyższej uchwale motywując to tym, że plan jest nierealny, ukierunkowany na przysparzanie dochodów członkom zarządu, w którym w wyniku jego realizacji, generowane będą nieuzasadnione koszty i zbędne wydatki. Zapis zawarty w § 1 ust. 2 uchwały nr (...) miał służyć temu aby w ciągu roku pozwana spółka mogła korzystać ze zwolnienia podatkowego. **Dowód:** protokół zwyczajnego zgromadzenia wspólników z 9 czerwca 2015 r. (k. 29 – 38), zeznania świadka K. W. (k. 283 -288, 523 – 533).

W dniu 17 czerwca 2015 r. A. R. w oparciu o art. 212 k.s.h. zwrócił się do zarządu spółki A. z wnioskiem o udostępnienie dokumentów. W odpowiedzi na powyższe zarząd spółki odmówił A. R. udostępnienia dokumentów z uwagi na uzasadnioną obawę, iż zostaną one wykorzystane w celach godzących w interes spółki. W dniu 15 lipca 2015 r. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Towarzystwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R., na którym podjęto uchwałę nr 5/2015, zgodnie z którą zgromadzenie stwierdziło, iż odmówienie przez zarząd spółki udostępnienia wspólnikowi A. R. dokumentów spółki do przeglądania było uzasadnione i podtrzymało decyzję zarządu w tej sprawie. Wniosek o udostępnienie dokumentów był przez A. R. ponawiany część dokumentów została ostatecznie udostępniona w dniu 25 kwietnia 2016 r. odmówiono natomiast udostępnienia dokumentów w postaci m.in. książki korespondencji, dokumentacji z Urzędu Kontroli Skarbowej czy protokołów posiedzenia rady nadzorczej. Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze w sprawie z wniosku A. R. zobowiązał zarząd pozwanej spółki do udostępnienia szczegółowo w postanowieniu wymienionych dokumentów i ksiąg spółki za lata 2008 – 2014.

Dowód: wniosek (k. 39), pismo z 19 czerwca 2015 r. (k. 40), pismo z 21 czerwca 2015 r. (k. 41), protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z 15 lipca 2015 r. (k. 42 – 46), pismo z 3 listopada 2015 r. (k. 48), notatka służbowa z 25 kwietnia 2016 r. (k. 49), postanowienie z 25 sierpnia 2016 r. (k. 159).

W piśmie z dnia 9 lipca 2015 r. A. R. wezwał zarząd pozwanej spółki do naprawienia szkody wywołanej bezprawnymi działaniami R. P. i J. D. za lata 2011 – 2014 r. W kolejnych pismach z 19 i 21 lipca 2015 r. A. R. wezwał zarząd spółki do zwrotu kwoty 133.923,00 zł pobranej tytułem nagród z podziału zysku za 2008 r. oraz kwoty 203.797,11 zł wypłaconej jako nagrody w związku z realizacją – zdaniem powoda – nieważnej uchwały 8/2015 z 9 czerwca 2015 r. Wskazał, że kwoty te należą się szkody wywołanej spółce bezprawnymi działaniami R. P. i J. D..

Dowód: pismo z dnia 19 lipca 2015 r. (k. 47,), pismo z dnia 21 lipca 2015 r. (k. 47v., 501), pisma z 9 lipca 2015 r. (k. 502 – 504),

A. R. jest inicjatorem kilku postępowań sądowych toczonych bądź już zakończonych przeciwko spółce (...), w których kwestionowane były uchwały podejmowane na zgromadzeniach wspólników tej spółki. Dokonał on również

zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez zarząd pozwanej spółki jednak prokuratur odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny karalne przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Bezsporne, nadto dowód: pełnomocnictwo (k. 91), pismo z 7 października 2013 roku (k. 92), zarządzenie o zwrocie pozwu (k. 93), pismo prokuratury (k. 543 – 545, 546 – 547).

W 2011 r. H. R. – małżonka powoda – złożyła wniosek o umorzenie udziału w spółce za wynagrodzeniem. Powstał jednak spór odnośnie ceny udziału. Ponowny wniosek w tym przedmiocie został złożony 19 listopada 2015 r. Ostateczne do umorzenia udziału nie doszło.

Dowód: protokół posiedzenia rady nadzorczej z 22 września 2011 r. (k. 497-500), wniosek (k. 505), zeznania świadka H. K. (2) (k. 506 – 510), przesłuchanie A. R. (k. 536 – 540).

W 2013 r. Urząd Kontroli Skarbowej przeprowadził kontrolę w pozwanej spółce w zakresie prawidłowości rozliczeń z tytułu podatku dochodowego z działalności pozarolniczej od osób prawnych za 2010 r., który spółka wykazała jako zwolniony od opodatkowania. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości w tym, iż spółka zawyżyła wysokość dochodu zwolnionego i w konsekwencji zaniżyła podatek należny. Spółka w 2010 r. wydatkowała na cele inne niż działalność rolnicza część zysku z pozarolniczej działalności gospodarczej za 2009 r. W wyniku kontroli organ skarbowy ustalił zobowiązanie w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2010 r. na kwotę 174.172 zł.

Dowód: dokumentacja z kontroli (k. 164 – 261), pismo z 3 lipca 2015 r. (k. 316), pismo z 1 lipca 2015 r. (k. 317-318), pismo z 24 czerwca 2013 r. (k. 319), zestawienie przychodów (k. 320), deklaracje CIT - 8 (k. 321-322, 326-330), zeznania świadka K. W. (k. 283 – 288).

W 2011 r. wszczęta została kolejna kontrola przez Urząd Kontroli Skarbowej w zakresie prawidłowości rozliczeń z tytułu podatku dochodowego z działalności pozarolniczej od osób prawnych za 2011 r. W wyniku tej kontroli stwierdzono nieprawidłowości skutkujące zaniżeniem zobowiązania w podatku dochodowym od osób prawnych za 2011 r. Według organu kontrolnego wysokość tego podatku wynosi 548.543,00 zł.

Dowód: pismo z 26 października 2015 r. (k. 156 – 157), zawiadomienie (k. 158), wezwanie (k. 297), pismo z 28 października 2015 r. (k. 298), pismo z 12 listopada 2015 r. (k. 299), zestawienie (k. 300-301), umowy (k. 302, 303-304), pismo z 21 sierpnia 2015 r. (k. 305), zawiadomienia (k. 306, 307), pismo z 5 czerwca 2015 r. (k. 306), zawiadomienie (k. 309), pismo z 26 października 2015 r. (k. 310-311), pismo z 28 października 2015 r. (k. 312), pismo z 3 listopada 2015 r. (k. 313), pismo z 1 czerwca 2015 r. (k. 314), pismo z 5 czerwca 2015 r. (k. 315), pismo urzędu celno-skarbowego z 25 października 2017 r. (k. 363), pismo z 30 października 2017 r. (k. 366), protokół (k. 367-411), zastrzeżenia do protokołu (k. 412-415), zawiadomienie (k. 416-438a), pismo z 9 października 2017 r. (k. 449), pismo z 9 października 2017 r. (k. 440-446), zestawienie sald (k. 447), uchwała nr 9/2011 (k. 448), oświadczenie zarządu (k. 449), wynik kontroli nr (...) - (...)2500.38.2017.26 (k. 450-491), zeznania świadka K. W. (k. 283 – 288).

W wyniku kontroli skarbowej spółka dokonała korekt deklaracji CIT – 8 za lata 2008 – 2009 oraz 2011 – 2014 r. Skutkiem tych korekt był obowiązek dopłat do podatku przez pozwaną spółkę. Za 2011 r. była to kwota około 260.000 zł, za 2012 r. około 70.000 złotych za 2013 r. około 15.000 zł. Z kolei należność z tytułu odsetek za lata 2008 – 2013 wyniosła około 200.000 zł.

Dowód: pismo z 12 marca 2014 r. (k. 331), zestawienie CIT- (...) (k. 332-334), uchwała nr (...) (k. 335), pismo z 12 marca 2013 r. (k. 336), zestawienie CIT - (...) (k. 337-339), uchwała nr (...) (k. 340), pismo Urzędu Skarbowego (k. 341-343), wraz z załącznikiem (k. 344), zestawienie sald (k. 345-346), uchwała nr (...) (k. 347), uzasadnienie korekty CIT - 8 (k. 348-349), zestawienie sald i obrotów (k. 350-353), uzasadnienie korekty (k. 354-355), zestawienie sald (k. 356-360), uchwała nr (...) (k. 361), zeznania świadka K. W. (k. 283 – 288).

Towarzystwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. prowadzi dwa rodzaje działalności, główną - rolniczą i pozarolniczą. **Bezsporne.**

Pozwana spółka posiadała 1.200 ha gruntów przy czym działalność rolniczą prowadziła na areale o powierzchni 650 ha. Pozostałe grunty oddane były w dzierżawę. Źródłem dochodów pozarolniczych w 2015 r. były umowy dzierżawy rolniczej, lokaty i sprzedaż usług, a przychód z tego tytułu wyniósł 1.522.973,08 zł. W 2015 r. działalność rolnicza przyniosła stratę w kwocie 354.659,75 zł. Sytuacja taka tj. straty z działalności rolniczej ma miejsce już od kilku lat. Podatek dochodowy od osób prawnych za rok 2015 został wyliczony w ten sposób, że od całej kwoty przeznaczonej na gratyfikacje dla członków zarządu, stanowiącej 20 % zysku netto, odliczono kwotę należnego podatku.

Dowód: deklaracja CIT – 8 (k. 167 – 171) wynik podatkowy (k. 172), zeznania świadka K. W. (k. 283 – 288, 523 - 533), zeznania świadka T. K. (1) (k. 510 – 514).

Członkowie rady nadzorczej, po ustaleniu zysku za 2015 r. nie weryfikowali dokumentów w tym zakresie. Mieli świadomość, że zysk został wypracowany z działalności pozarolniczej. Mieli też wiedzę odnośnie tego, że na skutek wypłat nagród zarządowi koniecznym będzie naliczenie podatku.

Dowód: zeznania świadka H. K. (2) (k. 506 – 510), zeznania świadka T. K. (1) (k. 510 – 514).

Członkowie zarządu pozwanej spółki (...) posiadają nieruchomości rolne, na których prowadzona jest produkcja rolna. (...) te są przedmiotem dzierżawy na rzecz pozwanej spółki, która między innymi w oparciu o nie prowadzi swoją działalność.

Dowód: protokół posiedzenia rady nadzorczej z 22 września 2011 r. (k. 497-500), zeznania świadka H. K. (2) (k. 506 – 510).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione częściowo a mianowicie w zakresie żądania ewentualnego.

W ramach powództwa głównego powód dochodził stwierdzenia nieważności uchwały nr (...) podjętej na zwyczajnym zgromadzeniu wspólników pozwanej spółki, które odbyło się w dniu 26 kwietnia 2016 r., zaś w toku procesu wyartykułował żądanie ewentualne o uchylenie tej uchwały. Jeśli chodzi o żądanie główne w zakresie stwierdzenia nieważności uchwały to jego podstawę prawną stanowi art. 252 § 1 k.s.h., zgodnie z którym osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 k.s.h., przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Zgodnie zaś z art. 250 k.s.h. prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje:

- 1) zarządowi, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz poszczególnym ich członkom,
- 2) wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu,
- 3) wspólnikowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w zgromadzeniu wspólników,
- 4) wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad,
- 5) w przypadku pisemnego głosowania, wspólnikowi, którego pominięto przy głosowaniu lub który nie zgodził się na głosowanie pisemne albo też który głosował przeciwko uchwale i po otrzymaniu wiadomości o uchwale w terminie dwóch tygodni zgłosił sprzeciw.

W sprawie nie ma sporu co do tego, że zachodzą przesłanki uzasadniające legitymację czynną powoda zgodnie z art. 250 k.s.h. w zw. z art. 252 k.s.h. (fakt pozostawiania w stosunku spółki, głosowanie przeciwko uchwale i zgłoszenie sprzeciwu). Nie budzi też wątpliwości fakt wniesienia pozwu w terminie określonym w art. 252 § 2 k.s.h. Uchwała została podjęta w dniu 26 kwietnia 2016 r. zaś pozew został wniesiony w dniu 24 maja 2016 r. Norma artykułu 252 k.s.h. odnosi się do sytuacji, gdy chodzi o te wszystkie przypadki, w których ma miejsce naruszenie przepisów ustawy,

zarówno bezwzględnie obowiązujących, jak i dyspozytywnych, które nie zostały zmienione wolą stron. Nie chodzi więc o każdy obowiązujący przepis prawa, ale o ustawę Kodeks spółek handlowych (w przepisie tym nie użyto liczby mnogiej). Naruszenie przepisów ustawowych wiąże się z nieważnością uchwały, a nie koniecznością jej uchylenia. W związku z tym sąd, rozstrzygając o stwierdzeniu nieważności, potwierdza jedynie określone okoliczności, które już zaistniały. Do klasycznych przykładów naruszenia przepisów ustawy należy między innymi podjęcie uchwały o pozbawieniu wspólnika prawa głosu, oprocentowaniu udziałów, wyborze jednoosobowej rady nadzorczej, odbyciu zgromadzenia wspólników poza granicami kraju itd. Sprzecznosc z prawem może odnosić się zarówno do samej treści uchwały, jak i do sposobu zwoływania i obradowania zgromadzenia oraz trybu podejmowania uchwał (tak słusznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 września 2010 r., I CSK 530/09, LEX nr 672663). Przedmiotem zaskarżonej uchwały nr (...) był podział zysku netto za rok obrotowy 2015. Domagając się stwierdzenia nieważności uchwały nr (...) powód podniósł zarzut sprzeczności tej uchwały z inną uchwałą nr (...) z 9 czerwca 2015 roku zatwierdzającą plan finansowy na 2015 r., wskazywał też że została ona podjęta z naruszeniem regulaminu zarządu w zakresie przyznawania gratyfikacji członkom zarządu (§ 10) i uchwałą nr (...) z 2 czerwca 2006 r. Tak sformułowane zarzuty nie mogą skutkować nieważnością zaskarżonej uchwały gdyż wykraczają poza granice kognicji sądu wyznaczoną treścią art. 252 k.s.h. Jak bowiem wskazano wyżej uchwała może być oceniana jedynie w kontekście jej sprzeczności z ustawą jaką jest k.s.h. nie zaś z innymi uchwałami zgromadzenia wspólników spółki bądź regulaminem spółki.

Niezależnie jednak od tego, nawet gdyby przyjąć, że ocena uchwały może być dokonywana w kontekście jej sprzeczności z innymi aktami normatywnymi, to i tak argumentacja przytoczona przez powoda na te okoliczności nie zasługuje na uwzględnienie. Powód argumentując swoje stanowisko zwracał uwagę na fakt, iż przyznano zarządowi spółki nagrody mimo, iż nie osiągnięto zysku z działalności rolniczej, która jest główną sferą działania spółki. Dalej zarzucał nieprawidłowości w zakresie opodatkowania zysku, co obniżyło dochód do podziału między wspólników, a tym samym pozbawiło powoda udziału w 20 % zysku. Powód odwołuje się we wskazanych zarzutach do bliżej nieokreślonych nieprawidłowości w zakresie podatkowym, jednak nawet jeśli można byłoby stwierdzić, iż faktycznie do pewnych nieprawidłowości doszło to nie dotyczą one realizacji zaskarżonej uchwały, która dotyczy jedynie podziału zysku. Nie sposób wywieść z treści pozwu jak i pism procesowych składanych przez powoda, że treść tej uchwały jest sprzeczna z konkretnymi przepisami prawa podatkowego czy ustawy o rachunkowości. Zauważyć należy, że skoro powód swoje żądanie sformułował w określony sposób, a mianowicie domagał się unieważnienia uchwały dotyczącej podziału zysku to przedstawianie przez niego twierdzeń wykraczających poza przesłankę z art. 252 § 1 k.s.h. jest bezprzedmiotowe. Powyższe odnieść należy także do prezentowanych przez powoda zarzutów odnośnie wadliwości innych uchwał niż uchwała będąca przedmiotem jego roszczenia. Podkreślić należy, że ocena legalności uchwały dotyczy zawsze konkretnego samodzielnego aktu. Każda uchwała podejmowana przez zgromadzenie wspólników stanowi bowiem samoistną czynność i jest odrębnym aktem prawnym, stąd też błędy popełnione podczas podejmowania określonej uchwały nie przekładają się automatycznie na wady innych uchwał, nawet jeśli zostały podjęte w trakcie tego samego zgromadzenia (tak WSA w Łodzi w wyroku z dnia 17 kwietnia 2009 r., I SA/Łd (...), LEX nr 550360). Nie znajduje zatem uzasadnienia stosowana przez powoda taktyka podważania zaskarżonej uchwały poprzez kwestionowanie innych, wcześniej podjętych uchwał. Po pierwsze, potencjalne wady tych uchwał nie mogą mieć wpływu na nieważność uchwały nr (...). Po drugie, ewentualne wady tych uchwał nie mogą stanowić przedmiotu rozważań Sądu w niniejszym postępowaniu. W świetle powyższego oczywiście nieuzasadnione i niezrozumiałe jest, w ramach kwestionowania uchwały nr (...), zarzucanie wadliwości innej, wcześniejszej uchwały nr (...). Tak samo należy ocenić odwoływanie się do uchwały nr (...) w ramach stwierdzenia nieważności uchwały nr (...), gdzie powód podważa zaskarżoną uchwałę poprzez kwestionowanie innej, niepodważonej skutecznie uchwały. Bez znaczenia pozostają zatem twierdzenia i argumenty prezentowane przez powoda dla wykazania wadliwości uchwał nr (...) i (...). Również zarzuty zgłoszone przez powoda przeciwko zaskarżonej uchwale odnośnie naruszenia interesu spółki, generowania dodatkowych kosztów i pokrzywdzenia wspólników nie mogą stanowić podstawy stwierdzenia nieważności uchwały. Powód w tym zakresie odwoływał się do różnego rodzaju działań jakich dopuszczał się zarząd pozwanej spółki określając je mianem działań wręcz karalnych, czynności powodujące zmniejszenie majątku spółki nazywając okradaniem spółki. Analiza stanowiska powoda w tym zakresie wskazuje, iż de facto wyrażał on niezadowolenie nie tyle z działalności spółki jako takiej a w szczególności jej członków zarządu, co nie może przesądzać o nieważności jakichkolwiek uchwał, w szczególności uchwały nr

(...). Dokonując analizy zaprezentowanych w pozwie zarzutów pod kątem przesłanek przesądzających o nieważności uchwały, jedyny zarzut, który mógłby być rozpatrywany w świetle art. 252 § 1 k.s.h. to zarzut sprzeczności uchwały z art. 246 § 3 k.s.h. W ocenie Sądu zarzut ten jest chybiony. Zgodnie z tym przepisem uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy. Jeśli chodzi o świadczenie wspólnika to wyjaśnić należy, że obowiązkowym świadczeniem wspólnika na rzecz spółki jest wniesienie umówionego wkładu. Każde dodatkowe świadczenie powinno zostać dokładnie określone w umowie spółki i wymaga zgody wspólnika, którego dotyczy. Przykładowo, podjęcie uchwały o zmianie terminu zwrotu dopłat na późniejszy, niż wynika to z umowy spółki lub z uchwały uchwalającej dopłaty, wymaga wyrażenia zgody w trybie art. 246 § 3 k.s.h. przez każdego wspólnika, którego dotyczy. Uszczuplenie praw przyznanych osobiście oznacza uszczuplenie praw przysługujących imiennie wskazanemu wspólnikowi jako jego prawa osobiste. Wygasają one wraz ze zbyciem udziału przez danego wspólnika. Uszczuplenie praw udziałowych wspólnika oznacza uszczuplenie praw wynikających z udziałów. Są to zarówno prawa przysługujące każdemu wspólnikowi, jak i wynikające z udziałów uprzywilejowanych, np. co do głosu przyznane zgodnie z art. 174 k.s.h. Wskazać należy, że regulacja art. 246 § 3 k.s.h. odnosi się do uchwał zmieniających umowę spółki w ściśle określony sposób. Tymczasem zaskarżona uchwała nr (...) w żaden sposób nie zmienia umowy spółki, nadto przedmiotem zaskarżonej uchwały jest podział zysku, natomiast w żaden sposób nie wpływa ona na prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, nie zwiększa też świadczeń wspólników ani też nie uszczupla praw udziałowych. Odnosząc się do tego ostatniego wskazać należy, że uchwała nie dokonuje zmian w zasadach podziału zysku, a dotyczy sposobu podziału zysku za rok obrotowy, czyli odnosi się jedynie do realizacji praw do udziału w zyskach spółki. Z tych względów przepis ten nie ma w ogóle zastosowania w niniejszej sprawie, a zatem nie może stanowić podstawy stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały.

W świetle powyższych rozważań stwierdzić należało, że powód nie wykazał przesłanek stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały, a tym samym powództwo oparte o art. 252 § 1 k.s.h. podlegało oddaleniu jako bezzasadne. Oddalając powództwo głównym obowiązkiem Sądu było rozważenie powództwa ewentualnego w zakresie uchylenia uchwały. Podstawę prawną tego roszczenia stanowi art. 249 § 1 k.s.h., według którego uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. W ocenie Sądu powództwo ewentualne okazało się uzasadnione. Podobnie jak w przypadku żądania stwierdzenia nieważności uchwały tak i w tym przypadku w sprawie nie ma sporu co do tego, że zachodzą przesłanki uzasadniające legitymację czynną powoda zgodnie z art. 250 k.s.h. (fakt pozostawiania w stosunku spółki, głosowanie przeciwko uchwale i zgłoszenie sprzeciwu). Nie budzi też wątpliwości fakt wniesienia pozwu w terminie określonym w art. 251 k.s.h. Zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. i 249 § 1 k.s.h. na powodzie spoczywał ciężar dowodu przesłanek określonych normą art. 249 § 1 k.s.h., a mianowicie sprzeczności uchwały z umową spółki lub dobrymi obyczajami oraz jednoczesnego godzenia przez uchwały w interes spółki bądź też zmierzanie do pokrzywdzenia wspólnika. W doktrynie przyjmuje się, że pojęcie dobrych obyczajów jest generalną klauzulą odsyłającą opartą na kryterium ocennym zaczerpniętym z zasad powszechnej obyczajowości. Dobre obyczaje rozumieć należy jako pewien wzorzec (standard) postępowania w ramach określonego stosunku prawnego. Przy ustalaniu tego wzorca uwzględniać należy też cechy (naturę) stosunku prawnego a także obiektywnie uznawane (akceptowane) pozaprawne normy postępowania w stosunkach interpersonalnych ugruntowane w systemach pozaprawnych, do których odsyłają przepisy prawa przez klauzule generalne. Biorąc pod uwagę naturę stosunku spółki z o.o. (której istotą jest osiągnięcie wspólnego dla stron umowy celu gospodarczego i czerpanie z tego tytułu zysków), stwierdzić należy, iż zasadniczą normą postępowania stron tego stosunku (oprócz desygnatów obiektywnie ujmowanej uczciwości jako nadrzędnej i powszechnie akceptowanej normy moralnej) jest lojalność wspólników między sobą i przejrzystość interesów poszczególnych wspólników. Chodzi więc o przyzwoite postępowanie, które uwzględnia w odpowiednim stopniu różne interesy służące wszystkim uczestniczącym w spółce. Sposób tego postępowania powinien dać się pogodzić z regułami uczciwego obrotu skonkretyzowanymi w obowiązujących w tym obrocie zwyczajach, uwzględniających charakter danego rodzaju aktywności gospodarczej.

Godzenie w interesy spółki wystąpi wówczas, gdy są podejmowane jakiegokolwiek działania, które powodują uszczuplenie majątku, ograniczają zysk spółki, uderzają w dobre imię jej lub jej organów, chronią interesy osób

trzecich kosztem interesów spółki. Uchwała godzi w interesy spółki, gdy zapewnia ochronę interesów niektórych wspólników lub osób trzecich kosztem interesów spółki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa 1269/12, LEX nr 128971). Z kolei pokrzywdzenie wspólnika będzie miało miejsce, gdy w wyniku uchwały jego pozycja w spółce zmniejsza się, co może wiązać się z pogorszeniem jego sytuacji udziałowej bądź osobistej. Może polegać na odebraniu praw lub zwiększeniu obowiązków. Pokrzywdzenie wspólnika to nie tylko powstanie szkody w jego majątku, może być również odnoszone do jego pozycji, dobrego imienia, naruszenia zasady równouprawnienia (A. Kidyba. Kodeks spółek handlowych. Komentarz). Uchwała zgromadzenia wspólników może być uznana za krzywdzącą tylko wtedy, gdy została podjęta z realnym zamiarem pokrzywdzenia (uchwała SN z 20 czerwca 2001 r., I CKN 1137/98, OSNC 2002, nr 3, poz. 31). Ocena, czy kwestionowana uchwała ma na celu pokrzywdzenie wspólnika, musi być przeprowadzona w formie odpowiedzi na pytanie czy podjęto tę uchwałę po to by osłabić pozycję wspólnika w ramach podmiotu korporacyjnego i w ten sposób doprowadzić do jego pokrzywdzenia przejawiającego się także w skali korzyści finansowych jakie wiążą się z tą pozycją. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje, że uchwała nr (...) z 26 kwietnia 2016 r. w przedmiocie podziału zysku netto z rok obrotowy 2015 spełnia przesłanki uzasadniające jej uchylenie na podstawie art. 251 k.s.h.

Na postawie zaskarżonej uchwały zgromadzenie wspólników pozwanej spółki przeznaczyło część zysku netto w kwocie 118.221,39 zł na nagrody dla zarządu. Uchwała ta - co wynika już z samej jej treści - ma oparcie w innej uchwale nr (...) podjętej na zgromadzeniu wspólników 19 marca 2008 r. Uchwała nr (...) wprowadziła do § 10 regulaminu zarządu pozwanej spółki zapis w punkcie 5., według którego członkom zarządu dodatkowo przysługuje gratyfikacja z tytułu wyniku finansowego za dany rok obrachunkowy w wysokości 20 % kwoty zysku netto – z zachowaniem dotychczasowej proporcji podziału pomiędzy członkami zarządu. Niewątpliwie w interesie spółki jest nagradzanie członków zarządu za dobre wyniki spółki, co jest zresztą w obrocie powszechnie stosowanym środkiem motywującym do efektywnej pracy na przyszłość. Tak więc co do zasady samo przyznawanie nagród członkom zarządu nie stanowi automatycznie o krzywdzeniu spółki bądź jej wspólników. Rozpatrując tę kwestię przez pryzmat okoliczności niniejszej sprawy zwrócić należy przede wszystkim uwagę na to, że charakter działalności spółki określić należy jako rolniczy bowiem główną jej działalnością – co było bezsporne w niniejszej sprawie – jest działalność rolnicza, choć spółka prowadzi też działalność pozarolniczą. Poza sporem pozostawał też fakt, że z działalności rolniczej nie osiągnięto żadnego zysku a wręcz zanotowano stratę na poziomie około 600.000 zł (vide: zeznania świadka T. K. (2), k. 510), a co najmniej na poziomie kwocie 354.659,75 zł (wynik podatkowy k. 172). Zysk wypracowany został w ramach działalności pozarolniczej zatem nie budzi wątpliwości Sądu, że zapis § 10.5 regulaminu i w konsekwencji zapis zaskarżonej uchwały nie jest jednoznaczny. Jak bowiem wynika z treści regulaminu gratyfikacji przysługuje z tytułu wyniku finansowego, natomiast na podstawie uchwały (...) nagrody przyznano z części zysku netto osiągniętego w roku obrotowym. Treść tych uchwał wskazuje, że nie określono jednoznacznie w jakich sytuacjach powinna się należeć gratyfikacja dla zarządu, tj. czy wówczas gdy w ogóle osiągnięto zysk bez względu na jego źródło (działalność rolnicza czy pozarolnicza), czy tylko gdy zysk wypracowano w oparciu o działalność zasadniczą spółki czyli rolniczą. Wskazać należy, że zgodnie z planem finansowo – gospodarczym na rok 2015 jak i uchwałą nr (...) podjętą na zgromadzeniu wspólników 9 czerwca 2015 r., którą ów plan został zatwierdzony, zysk z działalności pozarolniczej spółki miał być przeznaczony na finansowanie działalności rolniczej. Przeznaczenie zysku z działalności pozarolniczej na gratyfikacje dla członków zarządu nie stanowi zatem realizacji wytycznych nakreślonych uchwałą nr (...), skoro zysk nie został przeznaczony na działalność rolniczą. Zapis zawarty w § 1 ust. 2 uchwały nr (...) miał służyć temu aby w ciągu roku pozwana spółka mogła korzystać ze zwolnienia podatkowego. Niezastosowanie się do tych wytycznych - jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym zeznań świadka K. W. – wiąże się z koniecznością odprowadzenia przez pozwaną spółkę podatku dochodowego od osób prawnych. Świadek K. W. zeznała również, że gdyby wypracowano zysk z działalności rolniczej, który następnie przekazany zostałby na gratyfikacje dla członków zarządu to wówczas pozwana spółka zwolniona byłaby od obowiązku podatkowego. Natomiast zapłata podatku w okolicznościach rozważanej sprawy nie była korzystna dla spółki w kontekście finansowym. W wyniku tego doszło do uszczuplenia zysku wypracowanego w 2015 r., a w konsekwencji do zmniejszenia kwoty przeznaczonej do podziału na dywidendy. Wobec tego takie działanie jak opisane powyżej jest niekorzystne dla pozostałych wspólników, gdyż w rezultacie skutkuje ono obniżeniem przysługującej wspólnikowi dywidendy. Wobec tego takie działanie jest niekorzystne dla pozostałych wspólników. Taki skutek powoduje też sytuacja, jaka miała miejsce w niniejszej sprawie,

w której opodatkowano kwotę przeznaczoną na gratyfikacje dla zarządu przed formalnym podziałem zysku, czyli przed podjęciem uchwały o podziale zysku. W ocenie Sądu takie działanie, jak słusznie zarzucał powód, jest krzywdzące dla wspólników gdyż w konsekwencji powoduje, że kwota przeznaczona do podziału na dywidendę niejako z góry została pomniejszona o należny podatek. Nie można też pomijać faktu, że zysk z działalności pozarolniczej w żadnej części nie został przeznaczony na dywidendę dla wspólników właśnie z argumentacją, iż w takiej sytuacji spółka obowiązana byłaby do zapłaty podatku dochodowego od osób prawnych i ostatecznie dywidenda została wypłacona z zysku wypracowanego w latach poprzednich. W ocenie Sądu racjonalną pod względem finansowym byłaby decyzja o przeznaczeniu zysku z działalności pozarolniczej na kapitał zapasowy, wówczas spółka nie byłaby zobligowana do zapłaty podatku w kwocie 22.462,00 zł. W wyniku podjęcia zaskarżonej uchwały doszło zatem pewnego zróżnicowania sytuacji członków zarządu i pozostałych wspólników skoro z zysku wypracowanego z działalności pozarolniczej, przyznano członkom zarządu nagrody pomimo, że podlegają one opodatkowaniu. To z kolei związane z jest z tym, że zysk z działalności pozarolniczej nie został przekazany na działalność rolniczą. Natomiast nie wypłacono dywidendy z tego zysku, czyli nie zastosowano takiego mechanizmu, nie przekierowano go na działalność pozarolniczą argumentując to koniecznością zapłacenia podatku. Z powyższego wynika, że do wypłaty gratyfikacji dla członków zarządu nie zastosowano takiej samej miary jak do wypłat dywidendy, która miała być wypłacona pozostałym wspólnikom, którzy nie są członkami zarządu. Z pewnością można w tym kontekście mówić o naruszeniu zasady równouprawnienia. Nie bez znaczenia dla oceny zaskarżonej uchwały pozostawał też bezsporny fakt, iż spółka przez wiele lat ponosi straty ze swojej głównej działalności jaką jest działalność rolnicza. Zauważyć przy tym należy, że gratyfikacja członków zarządu winna mieć miejsce w sytuacji gdy spółka osiągnie dobry wynik finansowy natomiast w niniejszej sprawie taka przesłanka nie zachodzi skoro z głównej działalności spółka ponosi stratę i to już od dłuższego czasu, co zgodnie zeznali wszyscy świadkowie, w szczególności K. W.. To oznacza, że zarząd w istocie nie podejmuje działań zmierzających do osiągnięcia realizacji celu spółki, aktywizacji głównej jej działalności, która miałyby przynosić spółce korzyści. Podkreślenia wymaga, że z zysku wypracowanego z działalności rolniczej można by było przeznaczyć bez uszczerbku dla jakichkolwiek finansów spółki i w konsekwencji dla wspólników kwoty na gratyfikacje. Nagradzanie zaś członków zarządu, w sytuacji kiedy przez wiele lat nie podejmują oni działań skutkujących osiągnięciem zysku z głównej działalności spółki, stanowi działanie niezgodne z dobrymi obyczajami. Istotny przy tym jest fakt, stwierdzony w wyniku kontroli przeprowadzonej w pozwanej spółce przez organ skarbowy, że nieprawidłowości w zakresie opodatkowania dochodu spółki miały miejsce na przestrzeni kilku poprzednich lat. W konsekwencji spółka zobowiązana była do zapłaty nieuiszczonego podatku dochodowego od osób prawnych wraz z odsetkami ponosząc z tego tytułu znaczne koszty, o czym szczegółowo zeznawała świadek K. W.. Wobec tego w sytuacji gdy na przestrzeni wielu lat dochodziło do nieprawidłowości w związku z realizacją obowiązków podatkowych w spółce, która ponosi z tego tytułu wysokie kwoty, przyznawanie nagród członkom zarządu jawi się jako nadużycie. Nadto, jak wynika z § 10 ust. 2 regulaminu zarządu pozwanej spółki, członkowie zarządu, oprócz nagród, otrzymują gratyfikacje za sam fakt pełnienia funkcji członka zarządu. Z zeznań świadka K. W. wynika, że gratyfikacja ta wypłacana jest kwartalnie, przy czym w przypadku prezesa zarządu kształtuje się ona na poziomie do 6 – krotnej średniej płacy rocznej spółki z roku poprzedniego, zaś w przypadku pozostałych członków zarządu na poziomie do 3 – krotnej średniej płacy spółki z roku poprzedniego. Poza tym, jak zeznała świadek K. W. członkowie zarządu, którzy świadczą pracę w ramach stosunku pracy pobierają również wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę ze spółką. Tym bardziej więc nagroda za wynik finansowy spółki musi mieć realne urzeczywistnienie - a co było niesporne - kluczową działalnością spółki jest działalność rolnicza, która notorycznie przynosi stratę. W związku z tym, dodatkowe nagradzanie członków zarządu w sytuacji gdy działalność spółki nie przynosi oczekiwanych efektów jest nieuzasadnione. Należy przy tym zauważyć, że podział zysku zaproponowany w zaskarżonej uchwale nie przyniósł wspólnikom żadnej wymiernej korzyści, odnieśli ją tylko członkowie zarządu. Taki podział zysku przekreśla sens wypracowanego zysku, który winien być rozdysponowany nie tylko pomiędzy członków zarządu ale również wspólników, jako konsekwencja ich praw udziałowych. Natomiast w niniejszej sprawie de facto w wyniku podjęcia zaskarżonej uchwały te majątkowe prawa udziałowe wspólników zostały uszczuplone. Jest to o tyle istotne, że celem działania zarządu powinna być optymalizacja zysków z działalności rolniczej, która na tej płaszczyźnie permanentnie przynosi straty.

Podkreślenia wymaga, że pozwana nie zaoferowała dowodów, z których by wynikało, że zarząd podejmuje jakies szczególne działania uzasadniające przyznanie gratyfikacji mimo różnego wyniku finansowego z obu działalności.

Z zeznań świadków pełniących funkcję członków rady nadzorczej nie sposób takich wniosków wyciągnąć. Świadek H. K. (2) nie był w stanie odpowiedzieć, czy gratyfikacje zostały wypłacone członkom zarządu słusznie gdyż nie weryfikował tej kwestii, nie kontrolował też jakiegokolwiek dokumentacji spółki w tym zakresie, a nawet nie wiedział, że czy spółka odnotowała jakikolwiek zysk z działalności rolniczej. Pomimo tego akceptował on propozycje gratyfikacji dla członków zarządu. Z zeznań tego świadka wynika, że nie miał także wiedzy w kwestii takiego przekazywania wypracowanego zysku aby nie narazić się na koszty związane z podatkiem. Nie widział on zresztą takiej potrzeby, zwłaszcza potrzeby weryfikacji danych przekazywanej radzie nadzorczej przez zarząd. Podobną postawę prezentuje świadek T. K. (2), który również nie weryfikował jakichkolwiek przedstawianych mu danych akceptując bezrefleksyjnie wszelkie rozwiązania proponowane przez zarząd, w tym propozycje gratyfikacji. Z powyższego wynika, że rada nadzorcza, która zobligowana jest do kontrolowania działań zarządu i do której szczególnych obowiązków, zgodnie z art. 219 § 3 k.s.h., należy ocena wniosków zarządu dotyczących podziału zysku, bezrefleksyjnie zatwierdzała propozycje składane przez zarząd nie podejmując jakichkolwiek badań mające na celu ustalenie przyczyn nieosiągnięcia zysku z działalności rolniczej. Świadkowie pełniący funkcję członków rady nadzorczej zaślaniali się wręcz niepamięcią w istotnych kwestiach związanych z polityką finansową spółki, jednocześnie nie potrafiąc przedstawić popartych zweryfikowanymi przesłankami argumentów popierających prezentowane przez nich twierdzenie o rzetelnej działalności zarządu. Wobec tego brak było podstaw by ustalić, że zaszły takie okoliczności, które uzasadniałyby przeznaczenie wyniku finansowego za rok obrotowy 2015 na gratyfikacje dla członków zarządu oprócz tych, które otrzymywali kwartalnie. Nie przedstawiono w toku postępowania takich okoliczności, które świadczyłyby o sukcesie zarządu uzasadniającym przyznanie takiej dodatkowej gratyfikacji. W konsekwencji powyższego, w ocenie Sądu przyjąć należało, że podział zysku w zaskarżonej uchwale jest sprzeczny z dobrymi obyczajami, niezgodny z interesem spółki oraz ma na celu pokrzywdzenie wspólnika mniejszościowego. Cel podjęcia kwestionowanej uchwały – przyznający członkom zarządu w sytuacji straty z działalności rolniczej i prowadzący do pomniejszenia zysku z działalności pozarolniczej poprzez pomniejszenie o podatek dochodowy w kwocie 22.462,00 zł jeszcze przed jego podziałem – wskazuje, że podjęcie uchwały wiązało się z zamiarem pokrzywdzenia (naruszenia interesów finansowych i korporacyjnych) wspólnika mniejszościowego (powoda) w następstwie obniżenia zysku spółki przeznaczonego do podziału. Powyższe działanie pozostaje też w niezgodzie z interesem samej spółki jako podmiotu korporacyjnego prowadzącego działalność gospodarczą na własny rachunek, gdyż podjęta uchwała zwiększa koszty związane z działalnością spółki (musi odprowadzić podatek, który nie zostałby naliczony gdyby nie wypłata nagród dla członków zarządu), tym bardziej że z tego właśnie powodu nie wypłacono wspólnikom z zysku wypracowanego z działalności pozarolniczej dywidendy choć dokonano wypłat gratyfikacji. Zaskarżona uchwała w tym kontekście nie daje się też pogodzić z dobrymi obyczajami gdyż jest przejawem złamania zasady lojalności w relacjach wewnętrznych ze wspólnikiem mniejszościowym oraz nadużycia pozycji wspólnika większościowego, który zdecydował o podjęciu kwestionowanej uchwały, narzucając swoje stanowisko wspólnikowi mniejszościowemu dla osiągnięcia rezultatu nie zasługującego na aprobatę. W świetle zapisu § 10.5 regulaminu zarządu oraz okoliczności, iż spółka odniosła zysk jedynie z działalności pozarolniczej wątpliwości budzi czy zaistniały przesłanki do wypłaty gratyfikacji, tym bardziej że przeznaczenie zysku z działalności pozarolniczej na nagrody obciąża spółkę podatkiem dochodowym i jest niezgodne z założeniami spółki odzwierciedlonymi w zapisach uchwały nr (...) z 9 czerwca 2015 r., zgodnie z którymi zysk z działalności pozarolniczej miał być przekazywany na działalność rolniczą. Jest to o tyle istotne, że niezależnie od powyższego wyniku członkowie zarządu otrzymują gratyfikację za sam fakt pełnienia swoich funkcji. Zatem w powyższych realiach samo przyznanie gratyfikacji z tytułu wyniku finansowego, niezależnie od już pobranych gratyfikacji, nie jest usprawiedliwione ani nakładem pracy członków zarządu, który nie przyczynił się do wypracowania zysku z głównej działalności spółki ani nie jest uzasadnione zaangażowanie czy też rzeczywistą ilością obowiązków członków zarządu. Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zaskarżona uchwała winna zostać uchylona z uwagi na zaistnienie przesłanek o jakich mowa w art. 249 § 1 k.s.h. o czym orzekł w pkt I wyroku, zaś wobec braku przesłanek z art. 252 § 1 k.s.h. Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w pkt II wyroku.

Stan faktyczny Sąd ustalił w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy, wyznaczonym przesłankami z art. 249 § 1 k.s.h. oraz art. 252 § 1 k.s.h. w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzone i ujawnione w sprawie, zeznania świadków a także przesłuchanie powoda. Zeznania te Sądu uznał za wiarygodne, jako że były spójne i korespondowały z pozostałym zebranych w sprawie materiałem dowodowym w postaci dokumentów. Dowody z dokumentów Sąd uznał

za wiarygodne w całości, przy czym podkreślenia wymaga, że czymś innym jest uznanie dokumentów za wiarygodne, a czymś innym dokonanie na ich podstawie oceny stanu faktycznego, która to ocena może różnić się od stanowiska stron zgłaszających poszczególne dowody. O kosztach procesu orzeczono stosując normę art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. Powód wygrał proces w całości wobec tego pozwana zobowiązana jest do zwrotu kosztów procesu w kwocie 2.220 zł. Na zasądzoną sumę składa się opłata od pozwu w kwocie 2.000 zł oraz koszty dojazdu na rozprawy w kwocie 220 zł zgłoszone według spisu kosztów. Artykuł 98 § 2 k.p.c. zalicza do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, także koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika. Powód wskazał, że koszty przejazdów do sądu ustalone zostały w oparciu o koszt przejazdu na trasie z D. (miejsca zamieszkania powoda) do S. i z powrotem pociągiem (...) w klasie 2, który wynosi 44 zł. Tak ustalone koszty dojazdu nie budzą wątpliwości, w związku z tym Sąd uznał, że powodowi należy się zwrot tych kosztów dojazdu (na pięć rozpraw) w łącznej kwocie 220 zł (44 zł x 5).